

U s n e s e n í

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Vlčkové a soudkyň JUDr. Jany Součkové a JUDr. Lenky Grollové v právní věci žalobců : a) **Ovidius CZ, s.r.o.** se sídlem Praha 10, Na výsluní 201/13, PSČ 100 00, identifikační číslo 27125157, b) **Miroslav N.**, bytem xxx, c) **Miloslav K.**, bytem xxx d) **MUDr. Petr S.**, bytem xxx, e) **Iva N.**, bytem xxx, všichni zast. JUDr. Petrem Zimou, advokátem se sídlem Praha 2, Slezská 13, PSČ 120 00, proti žalované : **nkt cables s.r.o.** (dříve České kabely s.r.o.) se sídlem se sídlem Kladno, Průmyslová 1130, PSČ 272 57, identifikační číslo 27203395, zast. Mgr. Lucií Sabolovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Olivova 2096/4, PSČ 110 00, o přezkoumání přiměřenosti vypořádání při převodu jmění na hlavního akcionáře, k odvolání všech účastníků proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. září 2009, č.j. 22 Cm 185/2005-459, t a k t o :

I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** v napadených výrocích I., III. a V. **potvrzuje**. Dále se potvrzuje i v napadeném výroku II. vyjma dne počátku úročení přisouzeného dorovnání, který se u každého z žalobců mění tak, že jím je den 2. srpna 2005. Výrok IV. se potvrzuje ve formulačně správném znění: “Žalobci jsou povinni zaplatit České republice náklady na znalečné ve výši 74 900,- Kč, a to do tří dnů od právní moci rozhodnutí na účet Městského soudu v Praze“.

II. Žalobci jsou povinni zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení 9 360,- Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám její zástupkyně Mgr. Lucie Sabolové, advokátky se sídlem v Praze 1, Olivova 2096/4.

O d ů v o d n ě n í :

Shora uvedení žalobci se v řízení před soudem prvního stupně společným návrhem ze dne 29. září 2005, ve znění změny připuštěné se souhlasem soudu dne 20. května 2008, domáhali vůči společnosti nkt cables s.r.o. (dříve České kabely s.r.o.) jednak určení, že správná výše přiměřeného vypořádání, jíž má poskytnout společnost nkt cables, s.r.o. minoritním akcionářům za jednu akcii společnosti nkt cables, a.s., se sídlem Průmyslová 1130, Kladno, identifikační číslo 46356720, o jmenovité hodnotě 1 000,- Kč, ISIN CZ 0005082255, činí 1 992,-Kč, přičemž dorovnání za jednu takovou akcii činí 1 047,50 Kč, a dále přisouzení částky 3 904 032,50 Kč žalobci a), 3 253 535,- Kč žalobci b), 120 462,50 Kč žalobci c), 467 185,-Kč žalobci d) a 218 927,50 Kč žalobkyni e), jakožto dorovnání za akcie zaniklé nkt cables, a.s. zrušené bez likvidace s převodem jejího jmění na hlavního akcionáře – společnost České kabely s.r.o., která změnila svou firmu na nkt cables s.r.o., a to včetně příslušenství představovaného úrokem z prodlení ve výši dle nařízení vlády č. 142/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ode dne 31. prosince 2004 do zaplacení a náklady řízení.

Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobě vyhověl pouze částečně. Výrokem I. zamítl žalobu na určení, že správná výše přiměřeného vypořádání, jíž má poskytnout společnost nkt cables, s.r.o. minoritním akcionářům za jednu akcii společnosti nkt cables, a.s. o jmenovité hodnotě 1 000,- Kč, ISIN CZ 0005082255, činí 1 992,- Kč, přičemž dorovnání za jednu takovou akcii činí 1 047,50 Kč. Výrokem II. uložil žalované společnosti nkt cables, s.r.o. povinnost zaplatit jednotlivým žalobcům dorovnání za akcie společnosti nkt cables, a.s. a to společnosti OVIDIUS CZ, s.r.o. 575 821,50 Kč s 3% úrokem z prodlení p.a. od 31. prosince 2004 do zaplacení, Ing. Miroslavu N. 479 877,- Kč s 3% úrokem z prodlení p.a. od 31. prosince 2004 do zaplacení, Miroslavu K. 17 767,50 Kč s 3% úrokem z prodlení p.a. od 31. prosince 2004 do zaplacení, MUDr. Petru S. 68 907,-Kč s 3% úrokem z prodlení p.a. od 31. prosince 2004 do zaplacení a Ivě N. 32 290,50 Kč s 3% úrokem z prodlení p.a. od 31. prosince 2004 do zaplacení. Výrokem III. uložil žalované společnosti zaplatit žalobcům k rukám jejich zástupce náklady řízení v celkové výši 79 022,- Kč, výrokem IV. uložil „žalobci“ povinnost zaplatit státu na účet Městského soudu v Praze náklady na znalečné ve výši 74 900,- Kč a výrokem V. uložil žalované společnosti zaplatit státu na účet jmenovaného soudu zbývající náklady na znalečné ve výši 12 959,-Kč.

Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobci byli akcionáři nkt cables, a.s., každý vlastnil počet akcií uvedených v žalobě, tedy žalobce a) 3 727 akcií, žalobce b) 3 106 akcií, žalobce c) 115 akcií, žalobce d) 446 akcií a žalobkyně e) 209 akcií, že dne 24. března 2005 se konala řádná valná hromada společnosti nkt cables, a.s. která rozhodla o zrušení společnosti bez likvidace s převodem jmění na hlavního akcionáře České kabely s.r.o., schválila návrh smlouvy o převzetí jmění hlavním akcionářem a konečnou účetní závěrku za rok 2004, že vypořádání 944,50 Kč, které žalobci přijali na základě schválené smlouvy o převzetí za jednu akcii nkt cables, a.s., bylo doloženo znaleckým posudkem TACOMA Consulting a.s., která byla jmenována soudem na návrh nkt cables, a.s. a v písemném posudku ze dne 14. února 2005 určila výši přiměřeného vypořádání v penězích pro ostatní akcionáře na částku 943,- Kč za jednu akcii, že převod jmění byl zapsán do obchodního rejstříku dne 2. srpna 2005. Žalobci jim poskytnuté vypořádání, byť bylo doloženo posudkem soudem jmenovaného znalce (§ 220p odst. 2 ve vazbě na § 59 odst. 3 a 4 obch. zák.), nepovažují za přiměřené, domnívají se, že přiměřeným vypořádáním za jednu akcii zaniklé nkt cables, a.s. je částka 1 992,- Kč. Na podporu svého stanoviska předložili nejprve posudek znalec Ing. Zdeňka Tůmy č. 22/2005, který na základě alternativního postupu při respektování metody diskontovaných peněžních toků stanovil výši vypořádání na jednu akcii 1 412,- Kč, a posléze dodatek, který jmenovaný znalec vypracoval dne 4. ledna 2007, a v němž na základě ocenění srovnávací metodou stanovil hodnotu jedné akcie ve výši 1 992,- Kč. Předmětný posudek a dodatek k němu byly zpracovány na objednávku žalobce a).

Vzhledem k tomu, že se závěry znaleckých posudků ohledně výše přiměřeného vypořádání diametrálně rozcházel (TACOMA Consulting a.s. určila výši přiměřeného vypořádání v penězích pro ostatní akcionáře na částku 943,- Kč za jednu akcii, Ing. Tůma ve výši 1 992,- Kč), soud prvního stupně nařídil vypracování nezávislého znaleckého posudku. Usnesením ze dne 28. července 2008, č.j. 22 Cm 185/2005 – 252, ustanovil v posuzované věci znalcem znalecký ústav Česká znalecká, a.s., kterému uložil posoudit výši přiměřeného vypořádání dle § 220p odst. 4 obch. zák. v souvislosti s tím, že valná hromada nkt cables, a.s. rozhodla o zrušení společnosti bez likvidace s převodem jmění na hlavního akcionáře, a to výši přiměřeného vypořádání za jednu akcii, které hlavní akcionář poskytl ostatním akcionářům nkt cables, a.s. v důsledku zrušení společnosti bez likvidace s převodem jmění na hlavního akcionáře, když rozhodným dnem převodu jmění byl 1. leden 2005, a určit výši přiměřeného vypořádání, jež má poskytnout nkt cables s.r.o. (dříve České kabely s.r.o.)

minoritním akcionářům za jednu akcii zaniklé nkt cables, a.s. o jmenovité hodnotě 1 000,- Kč, ISIN CZ0005082255. Znalec v písemném posudku č. 3096-01-201 ze dne 10. března 2009 provedl nové ocenění podniku zaniklé nkt cables, a.s. a stanovil výši přiměřeného vypořádání v penězích ostatním akcionářům společnosti nkt cables, a.s., připadající na jednu akcii ke dni předcházejícímu rozhodnému dni pro převod jmění na hlavního akcionáře, tj. k datu 31. prosince 2004, v částce 1 099,- Kč. Při jednání 27. srpna 2009 soud prvního stupně znalce vyslechl s tím, že Ing. Zdeněk Bleha, který jménem znaleckého ústavu Česká znalecká a.s. předmětný posudek zpracoval, doplnil, že vypořádání, které hlavní akcionář poskytl ostatním akcionářům nkt cables, a.s. v důsledku zrušení společnosti bez likvidace s převodem jmění na hlavního akcionáře na základě znaleckého posudku TACOMA Consulting a.s., lze považovat za přiměřené. Zástupce žalobců vytýkal znalci, že rizikovou přírážku za malou velikost podniku stanovil subjektivně, přitom započítání této přírážky ve výši cca 1,6 – 2 % kombinované s rizikovou přírážkou země ve výši cca 3,5 – 4 % může snížit hodnotu podniku až o několik desítek procent. Většina znalců přírážku za malou tržní kapitalizaci neuznává a neaplikuje ji. Dovozuje, že aplikace přírážky za malou velikost podniku není objektivním prvkem, ale prvkem subjektivního posouzení, znalec tuto přírážku aplikoval se značnou mírou libovůle a v rozporu s postupem většiny ostatních znalců. Závěr znalce ohledně rizikové přírážky za specifické riziko je v rozporu se závěry TACOMA Consulting a.s., která ji stanovila ve výši 0,71 %. Podle názoru žalobců je soud povinen přezkoumat nelogičnost posudku a rozpory posudku s jinými důkazy. Navrhli, aby byl ustanoven revizní znalecký ústav. Žalovaná společnost ve svém stanovisku uvedla, že znalec i společnost TACOMA Consulting a.s. použili pro stanovení výše vypořádání stejných oceňovacích metod, rozdíl ve výši přiměřeného vypořádání nedosahuje ani 15 %. Z výsledku znalce bylo zřejmé, že při oceňování jsou určitá hlediska, která každý znalec posuzuje dle svého vlastního uvážení a v rámci svého uvážení přiřazuje procentní koeficient v rámci stanoveného rozmezí. Týká se to např. hodnoty bezrizikového výnosu stanoveného na základě aukcí státních dluhopisů, rizikové přírážky kapitálového trhu, rizikové premie země apod.. Z uvedeného vyplývá, že jiný znalec by naopak mohl stanovit výši přiměřeného vypořádání, které by měl hlavní akcionář poskytnout minoritním akcionářům za jednu akcii ve výši ještě nižší, než kolik určila společnost TACOMA Consulting a.s.

Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí soud prvního stupně s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 7. března 2007, sp. zn. 29 Odo 1332/2005, nepřisvědčil názoru žalobců, že v dané věci je třeba nejprve rozhodnout o určení výše přiměřeného vypořádání ze jednu akcii. S odkazem na dikci § 220k odst. 5 obch. zák. uzavřel, že v řízení zahájeném podle tohoto ustanovení soud neurčuje v obecné rovině jaké vypořádání je přiměřené, nýbrž shledá-li k návrhu žalobce, že vypořádání není přiměřené, zaváže žalovaného k zaplacení dorovnání. Takový výrok lze vynést jedině k žalobě na plnění dle § 80 písm. b) o.s.ř. Žalobou dle § 80 písm. c) o.s.ř. na určení toto právo uplatnit nelze pro absenci naléhavého právního zájmu na tomto určení, a to s ohledem na možnost domoci se dorovnání v penězích. Z uvedeného důvodu žalobní návrh na požadované shora uvedené určení výrokem I. zamítl.

Stran výše dorovnání, které bylo žalobcům přisouzeno, vycházel soud prvního stupně z posudku jím ustanoveného znalce - znaleckého ústavu Česká znalecká, a.s. Uzavřel, že znalecký posudek byl vypracován nezávislým a nestranným znalcem, kterým byly použity standardní postupy a metody, když pro účely oceňování při převezech jmění žádné závazné postupy neexistují. Znalec použil postupy a metody, které jsou publikovány prof. Maříkem, jichž se ostatně dovolávali i žalobci. Rovněž vycházel ze závěru znalce, že hodnoty ocenění a výše vypořádání ve znaleckém posudku společnosti TACOMA Consulting a.s. se s hodnotami

a výši vypořádání určenou znaleckým ústavem Česká znalecká, a.s., zásadním způsobem neliší. Soud proto při stanovení výše dorovnání vyšel ze závěru tohoto znaleckého ústavu, který stanovil výši vypořádání v penězích ostatním akcionářům připadající na jednu akcii ke dni předcházejícímu rozhodnému dni pro převod jmění na hlavního akcionáře, tj. k datu 31. prosince 2004, částkou 1 099,- Kč. S ohledem na výši vypořádání v penězích poskytnutou ostatním akcionářům hlavním akcionářem 944,50 Kč, soud určil výši dorovnání na jednu akcii částkou 154,50 Kč. Návrhu žalobců na ustanovení dalšího znalce pro vypracování znaleckého posudku nevyhověl, když neměl důvod pochybovat o správnosti závěrů učiněných v posudku vypracovaném znaleckým ústavem Česká znalecká, a.s. Posudek by zpracován v souladu se zákonem a obsahuje všechny povinné náležitosti. Pokud jde o žalobci požadované příslušenství k přisouzenému dorovnání, soud prvního stupně uvedl, že žalobcům přiznal úrok z prodlení podle § 220k odst. 7 obč. zák. ve výši dvojnásobku diskontní sazby České národní banky.

Náhradově nákladové výroky III. až V. soud odůvodnil tím, že neakceptoval požadavek žalobců, aby jim byla přiznána plná náhrada dle § 142 odst. 3 o.s.ř. K tomu uzavřel, že aplikace tohoto ustanovení přichází v úvahu jen v případech zcela výjimečných. Je pravdou, že rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku, avšak skutečnost, že si žalobci nechali zpracovat znalecký posudek, který ve výši dorovnání zcela vybočoval z hodnoty akcií, stanovené znaleckými ústavy TACOMA Consulting a.s. či Česká znalecká, a.s. nemůže být důvodem, aby jejich návrhu bylo vyhověno. Vzhledem k tomu, že navrhovatelé měli ve věci úspěch jen částečný, mají právo na náhradu nákladů řízení ve výši 14,75%, a to sestávající z poměrné části náhrady za zaplacené soudní poplatky (Ovidius CZ, s.r.o. 23 033,- Kč, Miroslav N. 19 196,- Kč, Miloslav K. 710,- Kč, MUDr. Petr S. 2 757,- Kč a Iva N. 1 292,- Kč), poměrné části náhrady za právní zastoupení v celkové výši 32 034,- Kč sestávající z odměny zvýšené o 20% za zastupování více účastníků dle vyhl. č. 484/2000 Sb. ve znění do 31. srpna 2006 ve výši 26 720,- Kč, za dva režijní paušály po 75,- Kč a čtyři režijní paušály po 300,- Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši Kč 200,- a dále 19% DPH ve výši 5 114,- Kč. Vzhledem k tomu, že státu vznikly náklady zaplacením znaleckého v celkové výši 87 859,- Kč, když povinnost k náhradě těchto nákladů soud dle § 148 odst. 1 o.s.ř. poměrně rozdělil podle míry neúspěchu ve věci a žalobcům bylo uloženo uhradit 85,25% nákladů a žalovanému 14,75% nákladů.

Proti tomuto rozsudku se odvolaly obě strany. Žalovaná společnost napadla výroky II. až V. s tím, že soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávnému právnímu posouzení věci. V řízení bylo prokázáno, že proces převzetí jmění společnosti nkt cables a.s. hlavním akcionáři České kabely, s.r.o., nyní nkt cables s.r.o. proběhl zcela v souladu se zákonem a vypořádání, které bylo vyplaceno ostatním akcionářům bylo přiměřené. Hlavní akcionář při stanovení výše vypořádání vycházel ze znaleckého posudku společnosti TACOMA Consulting a.s., který byl k tomuto účelu soudem jmenován. V rámci dokazování byl soudem ustanoven znalec znalecký ústav Česká znalecká a.s., který ve znaleckém posudku určil výši vypořádání ve výši 1 099,- Kč na akcii a při výsledku se vyjádřil, že výše vypořádání, kterou poskytl hlavní akcionář v rámci procesu převzetí jmění, je přiměřené. S ohledem na uvedené je toho názoru, že bylo prokázáno, že vypořádání poskytnuté menšinovým akcionářům bylo přiměřené, pročez navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žaloba se zamítá. Všichni žalobci napadli výrok I., III., a IV. a žalobce d) také výrok II. v části, kterou mu nebylo přisouzeno dorovnání v požadované výši. Žalobci nesouhlasili se zamítavým rozhodnutím ohledně žalobního návrhu na určení výše přiměřeného vypořádání na jednu akcii zaniklé společnosti nkt cables, a.s. jejímiž byli akcionáři. Dle jejich názoru závěr soudu prvního stupně, že soud v posuzovaném

případě neurčuje v obecné rovině jaké vypořádání je přiměřené, nýbrž zaváže žalovaného k zaplacení dorovnění, je nesprávný. Na podporu svého stanoviska odkázali na rozhodnutí zdejšího soudu ve věci sp. zn. 14 Cmo 41/2008 a 7 Cmo 112/2007, komentářovou literaturu vztahující se k ustanovení § 183k obch. zák. a svoji dosavadní argumentaci. Žalobce d) své odvolání proti části výroku II. odůvodnil tím, že ocenění provedené posudkem znaleckého ústavu Česká znalecká a.s. není založeno na jasných základech, dle jeho názoru vyplývá z pocitů a zcela subjektivních úvah. Přitom dle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 56/05, bod 81 musí být při odškodnění menšinových akcionářů použito objektivní ocenění. V daném případě se tak nestalo. Dle jeho názoru posudek znaleckého ústavu Česká znalecká, a.s. není správný, soud prvního stupně se nevypořádal s námitkami žalobců proti tomuto důkazu podloženými jiným důkazem - znaleckým posudkem Ing. Zdeňka Tůmy. Dále žalobci brojili proti náhradově nákladovým výrokům III. a IV. Mají za to, že v daném případě byly splněny zákonné podmínky pro aplikaci ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., závěr soudu prvního stupně neodpovídá právní doktríně, podle níž je možné přiznání plné náhrady nákladů řízení měl-li účastník co do základu věci plný úspěch a neúspěch se projevil jen ve výši plnění a to jen proto, že ji na počátku řízení přesně neznal a z tohoto důvodu musela být stanovena znaleckým posudkem. Jedná o žalobu slabší smluvní strany, která se „brání násilnému odnětí jejího podílu na podnikání za situace, kterou nastolil jednostranně hlavní akcionář“ a z jejíhož výsledku budou mít prospěch i všichni ostatní akcionáři. Žalobci navrhli, aby odvolací soud zrušil výrok rozhodnutí soudu prvního stupně v bodech I. a II. a v případě, že tak neučiní, aby jim byly přiznány v plné výši náklady řízení před soudy obou stupňů a náklady na znalecký posudek nesla žalovaná.

Na základě výzvy soudu prvního stupně se k odvolání žalobců písemně vyjádřila žalovaná společnost s tím, že nesouhlasila s jejich názorem, že pokud jde v projednávané věci o nárok dle § 220p ve spojení s § 220k obch. zák. v tehdy platném znění, je přípustná i určovací žaloba, jejíž petit musí odpovídat ustanovení § 183k obch. zák. Ztotožňuje se s názorem soudu prvního stupně, který své rozhodnutí opírá o rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 1332/2005. Žalobce ve svém odvolání zpochybňuje postupy použité nejen znaleckým ústavem TACOMA Consulting, a.s., ale také druhým nezávislým znaleckým ústavem Česká znalecká, a.s. (dále také „Znalec“) s odkazem na některé citované části posudku, které úmyslně vytrhuje z kontextu. Pokud Znalec uvedl, že „neexistují žádné závazné postupy“, měl tím na mysli, že neexistuje zákonná úprava, která by explicitně znalci prikazovala použití konkrétních metod, případně vstupů, které má v ocenění pro účely převzetí jmění hlavním akcionářem zohlednit. Jediným závazným právním předpisem je zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. Vzhledem k tomu, že ocenění výnosovou metodou je vždy založeno na odhadu budoucího vývoje hospodaření společnosti, ale i trhů, na kterých působí, nelze souhlasit s tvrzením, že ocenění musí být vždy založeno na jasných základech, jak tvrdí žalobce. K otázce standardu ocenění pro účely stanovení výše vypořádání v souvislosti se zrušením společnosti s převodem jmění na hlavního akcionáře, pak plně odkázala na již uplatněnou argumentaci. Znovu poukázala na skutečnost, že právě postupy užívané k ocenění znalcem Ing. Zdeňkem Tůmou jsou ve znalecké praxi velmi ojedinělé, neodpovídají obecně uznávaným standardům oceňování. Tuto skutečnost potvrzuje i fakt, že rozdíly v postupech aplikovaných v ocenění, ale i ve výsledcích, zpracovaných jak Českou znaleckou a.s., tak společností TACOMA Consulting a.s. jsou malé, na úrovni přijatelné subjektivity, která je v obvyklých mezích. Pro danou věc není relevantní srovnání znaleckého posudku České znalecké a.s. s jinými jí zpracovanými posudky, ve kterých byly oceňovány jiné společnosti a k jinému datu ocenění. Závěrem poukazuje na skutečnost, že na základě provedeného dokazování zejména z posudku Znalce a z jeho výsledku vyplynulo, že výše

vypořádání, které poskytl hlavní akcionář v rámci procesu převzetí jmění ostatním akcionářům, je přiměřené.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 212a odst. 1, § 205 odst. 2 o.s.ř.), přihlížel k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 212a odst. 5 o.s.ř.) a dospěl k závěru, že skutkové a právní závěry soudu prvního stupně jsou zásadně, až na dále uvedené nepatrné výjimky správné, odvolací soud se s nimi ztotožňuje a v podrobnostech odkazuje na písemné odůvodnění napadeného rozsudku. Se zřetelem k odvolacím námitkám pak odvolací soud dále uvádí :

Podle ustanovení § 200e odst. 1 a 3 ve vazbě na § 9 odst. 3 písm. g) o.s.ř. se o sporech z právních vztahů mezi společníky obchodní společnosti z právního vztahu, týkajícího se jejich (předchozí) účasti ve společnosti, rozhoduje usnesením. Rozhodnutí soudu prvního stupně má proto povahu usnesení, i když tak není označeno, a proto také odvolací soud rozhodl ve věci usnesením. Uvedený nedostatek označení však není takovou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci a nezakládá některý z důvodů zmatečnosti. Jak správně uvedl soud prvního stupně jedná se o řízení nesporné, které je ovládáno zásadou vyšetřovací (§ 120 odst. 2 o.s.ř.). Účastníky tohoto řízení pak jsou navrhovatel, resp. navrhovatelé a další účastník (§ 94 odst. 1 o.s.ř.). Označování účastníků jako „žalobce“ či „žalobci“ a „žalovaný“, není správné, nicméně platí totéž co bylo řečeno ohledně nesprávného označení formy rozhodnutí. Odvolací soud pro přehlednost toto označení účastníků ponechal i ve svém rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o řízení, v němž soud není vázán návrhem (§ 153 odst. 2 o.s.ř.), nemuselo rozhodnutí soudu prvního stupně obsahovat zamítavý výrok a nebyl tedy dán důvod pro jeho doplnění.

Projednávanou věc je třeba posuzovat podle ustanovení zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném v době, kdy probíhal proces převodu jmění nkt cables, a.s. na hlavního akcionáře, to jest předtím, než nabyl účinnosti zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách společností a družstev, a na něj navazující novelizující zákon č. 126/2008, Sb., které s účinností od 1. července 2008 vyčlenily z obchodního zákoníku veškerou právní úpravu přeměn obchodních společností a družstev a radikálně ji změnily.

Dle § 69b a § 220p odst. 1 obch. zák. valná hromada akciové společnosti může rozhodnout, že se společnost zrušuje bez likvidace a že jmění zaniklé společnosti převezme jeden akcionář, jestliže je tento akcionář vlastníkem akcií, jejichž jmenovitá hodnota přesahuje 90% základního kapitálu (dále jen „hlavní akcionář“). Dle § 220p odst. 2 obch. zák. je hlavní akcionář povinen poskytnout ostatním akcionářům přiměřené vypořádání v penězích. Výše vypořádání v penězích musí být doložena posudkem znalce. Z odkazu v § 220p odst. 3 obch. zák. na § 220d obch. zák. vyplývá, že alespoň jeden měsíc před stanoveným dnem konání valné hromady zanikající společnosti, jež má rozhodnout o převodu jmění na hlavního akcionáře, jsou zanikající společnosti a hlavním akcionářem uloženy do sbírky listin mj. návrh smlouvy o převzetí jmění, současně je v Obchodním věstníku zveřejněno oznámení o uložení návrhu smlouvy o převzetí do sbírky listin spolu s upozorněním pro akcionáře zanikající společnosti na jejich práva seznámit se s dokumenty, jejichž zpracování ukládá zákon pro zamýšlené převzetí jmění, a na právo na vydání opisu nebo výtahu z těchto listin. V sídle zanikající společnosti jsou k nahlédnutí pro akcionáře mj. návrh smlouvy o převzetí, účetní závěrky zanikající společnosti a hlavního akcionáře za poslední tři roky a zprávy auditora o jejich ověření, konečné účetní závěrky zanikající společnosti a hlavního akcionáře sestavené ke dni předcházejícímu rozhodný den převzetí,

zahajovací rozvaha hlavního akcionáře sestavená k rozhodnému dni převzetí a zpráva auditora o jejich ověření, znalecký posudek na přiměřenost výše vypořádání. Zanikající společnost je povinna vydat akcionáři, který o to požádá, bez zbytečného odkladu bezplatně opis nebo výtah z uvedených písemností. Podle § 220p odst. 4 obch. zák. se ve smlouvě o převzetí obchodního jmění hlavním akcionářem uvádí místo výměnného poměru akcií a lhůty při jejich výměně výše a lhůta vypořádání v penězích. Ustanovení § 220k odst. 1, 5 a 7 obch. zák. platí přiměřeně. Ve smlouvě o převzetí musí být menšinoví akcionáři upozorněni na to, že mají právo na vypořádání v penězích a právo žádat o přezkoumání výše tohoto vypořádání. Podle § 220k odst. 1 obch. zák., není-li výměnný poměr akcií spolu s případnými doplatky uvedený ve smlouvě o fúzi přiměřený, má každý z akcionářů zúčastněné společnosti vůči nástupnické společnosti právo na dorovnání v penězích. Podle § 220k odst. 5 obch. zák. soudní rozhodnutí, kterým se akcionáři přiznává právo na dorovnání, je pro nástupnickou společnost co do základu přiznaného práva závazné i vůči ostatním akcionářům. Podle § 220k odst. 7 obch. zák. má-li akcionář právo na dorovnání, úročí se dlužná částka úrokem ve výši dvojnásobku diskontní sazby České národní banky platné ke dni zápisu převodu jmění do obchodního rejstříku ode dne, v němž byl převod zapsán do obchodního rejstříku.

S odkazem na citovanou zákonnou úpravu je odvolací soud zajedno se soudem prvního stupně, který nepřisvědčil názoru žalobců, že je třeba nejprve rozhodnout o určení výše přiměřeného vypořádání na jednu akcii. Z odkazu obsaženého v § 220p odst. 4 obch. zák. na § 220k odst. 1, 5 a 7 obch. zák. vyplývá, že menšinoví akcionáři v případě, že vypořádání poskytnuté jim hlavním akcionářem není přiměřené, mají právo na dorovnání v penězích. Uplatnit toto právo u soudu mohou menšinoví akcionáři návrhem (žalobou) na plnění dle ustanovení § 80 písm. b) o.s.ř. směřující k definitivnímu řešení sporné záležitosti. Určuje-li ustanovení § 220k odst. 5 obch. zák., že soudní rozhodnutí, kterým se akcionáři přiznává právo na dorovnání, je pro nástupnickou společnost (tedy dříve hlavního akcionáře zaniklé akciové společnosti) závazné co do základu přiznaného práva i vůči ostatním akcionářům, vychází nepochybně z toho, že návrh (žaloba) podle § 220k odst. 1 obch. zák. je návrhem na plnění. Odvolací soud nemá důvod odchýlit se od závěrů Nejvyššího soudu České republiky v rozhodnutí ze dne 7. března 2007, sp. zn. 29 Odo 1332/2005, na které odkázal i soud prvního stupně a proti kterému podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 20. března 2008, sp. zn. III. ÚS 1295/07, či usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. prosince 2007, sp. zn. 29 Odo 442/2006, kdy předmětný názor byl i potvrzen ve zdůvodnění usnesení Ústavního soudu ze dne 20. března 2008, sp. zn. III. ÚS 1295/07. Poukaz odvolatelů na rozhodnutí zdejšího soudu sp. zn. 14 Cmo 41/2008 a 7 Cmo 112/2007 či komentářovou literaturu (Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kolektiv, Obchodní zákoník. Komentář, 12. vydání, Nakladatelství C.H. Beck, 2009, str. 593), je nepřipadný, neboť se týká institutu práva výkupu účastnických cenných papírů, nikoli zrušení akciové společnosti s převodem jmění na hlavního akcionáře podle § 220p obch. zák. Stejný závěr činí odvolací soud ohledně poukazu navrhovatelů na § 17 zákona č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti.

Stěžejní otázkou tohoto sporu bylo, zda žalobci mají právo na dorovnání vypořádání, které se jim dostalo od žalované coby hlavního akcionáře zaniklé nkt cables, a.s. zrušené bez likvidace s převodem jmění dle ustanovení § 69b a § 220p obch. zák. na základě rozhodnutí valné hromady ze dne 24. března 2005, či nikoli. Z výše citovaného ustanovení § 220p odst. 2 obch. zák. vyplývá, že základem pro stanovení výše vypořádání v penězích, které je povinen poskytnout ostatním akcionářům, nerozhoduje výhradně on coby povinná osoba, ale zákonná úprava vychází ze zásady objektivní hodnocení přiměřenosti vypořádání. Přiměřenost vypořádání proto musí být doložena znaleckým posudkem. Pokud v daném případě měli

žalobci za to, že jim poskytnuté vypořádání 944,50 Kč za jednu akcii nkt cables, a.s. na základě schválené smlouvy o převzetí jmění ze dne 24. března 2005, doložené posudkem soudem jmenovaného znalce TACOMA Consulting, a.s. na návrh zanikající společnosti (§ 59 odst. 3 obch. zák.), žalovanou coby bývalým hlavním akcionářem nkt cables, a.s., není přiměřené, když za přiměřené vypořádání měli částku 1 992,- Kč za jednu akcii dle dodatku znaleckého posudku Ing. Zdeňka Tůmy ze dne 7. ledna 2007, vypracovaného na žádost žalobce a), pak soud prvního stupně postupoval správně, když nařídil vypracování nezávislého znaleckého posudku. Námitku žalobce d) ohledně znaleckého ústavu Česká znalecká a.s., který byl v rozhodné době (a je nadále) zapsán v seznamu znaleckých ústavů, vedeného ministerstvem spravedlnosti, odvolací soud shledává irelevantní, účelovou, když to byli ostatně sami žalobci, kteří pověření tohoto znaleckého ústavu vypracováním znaleckého posudku prosazovali s odůvodněním „aby byla zachována rovnost zbraní v celé transakci převodu jmění“. Odvolací soud se ztotožňuje i se závěry, které soud prvního stupně dovodil ze znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavem Česká znalecká, a.s. pod č. 3 096-01-2009 dne 10. března 2009, který shledal posudkem kvalitním, vypracovaným v souladu se zákonnými požadavky. Znalecký posudek stanovil na základě výnosového způsobu ocenění vypořádání v penězích ostatním akcionářům společnosti nkt cables, a.s. za jednu akcii ke dni předcházejícímu rozhodnému dni pro převod jmění na hlavního akcionáře ve výši 1 099,- Kč. Závěry tohoto posudku se zásadním způsobem nelišily od závěrů učiněných ve znaleckém posudku společnosti TACOMA Consulting, a.s. ze dne 14. února 2005. Soud prvního stupně se vypořádal s hodnocením předmětného posudku a i podle odvolacího soudu znalecký ústav Česká znalecká, a.s. zadání soudu splnil. Úkolem znalce, jež zákon do procesu „tvorby“ přiměřeného vypořádání, které je povinen poskytnout hlavní akcionář ostatním akcionářům, vztahuje prostřednictvím ustanovení § 220p odst. 2 obch. zák., je zhodnotit, které metody ocenění a kritéria jsou pro daný účel s ohledem na konkrétní okolnosti případu nejvhodnější. Je nepochybné, že akcionářům, odlišným od hlavního akcionáře, je třeba poskytnout za jejich akcie v zanikající společnosti adekvátní spravedlivou kompenzaci. Z účelu a smyslu zákonné úpravy plyne, že přiměřenost vypořádání musí být posuzována ke dni předcházejícímu rozhodný den procesu převzetí jmění, neboť v žádném případě nelze do vypořádání promítnout případný negativní vývoj hospodaření po spojení podniků zanikající společnosti a hlavního akcionáře. Shodně se soudem prvního stupně ani odvolací soud neshledal důvod pro doplnění řízení revizním znaleckým posudkem, neboť provedené důkazy v dané věci jsou způsobitelným podkladem pro závěr o výši vypořádání pro ostatní akcionáře zaniklé nkt cables, a.s., které je jim povinna vyplatit žalovaná coby bývalý hlavní akcionář nkt cables, a.s. Na tom nic nemění ani to, že si žalobci opatřili znalecký posudek a k němu dodatek stanovící výši vypořádání ve výši 1 992,- Kč. Odvolací soud shodně se soudem prvního stupně neshledal ani důvody pro doplnění dokazování dalšími důkazy navrhovanými žalobci v řízení před soudem prvního stupně, zejména důkazy, týkajícími se ocenění protiplnění ostatním akcionářům při výkupu akcií v jiných společnostech (Východočeská energetika, a.s., Sellier & Bellot, a.s.).

Odvolací soud shodně se soudem prvního stupně uzavírá, že žalobcům vznikl nárok na dorovnání ve výši 154,50 Kč za jednu akcii zaniklé nkt cables, a.s. a proto jim je žalovaná povinna zaplatit shora uvedené částky představující dorovnání ohledně akcií, které vlastnili, včetně úroku z prodlení dle ustanovení § 220p odst. 4 a § 220k odst. 7 obch. zák., tedy ve výši dvojnásobku diskontní sazby České národní banky platné ke dni zápisu převodu jmění do obchodního rejstříku (2. srpna 2005) a ode dne, v němž byl převod jmění zapsán do obchodního rejstříku (2. srpna 2005), nikoli již od 31. prosince 2004, když počátek úročení dorovnání nemůže přecházet vlastní rozhodnutí valné hromady o zrušení společnosti bez likvidace s převodem jmění na hlavního akcionáře a schválení návrhu smlouvy o převzetí jmění (24. března 2005). Ke stejnému závěru o úročení dlužného dorovnání dospěla i teorie

(viz Eliáš, K., Dvořák, T. a kolektiv, Obchodní zákoník, 5. přepracované a rozšířené vydání, Linde Praha a.s., 2006, s. 494, Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kolektiv, Obchodní zákoník. Komentář, 7. vydání, Nakladatelství C.H. Beck, 2002, str. 751, Dědič, J. a kolektiv, Obchodní zákoník. Komentář. Polygon. Praha, 2002, s. 2938). Platba z dorovnání není obchodní transakcí ve smyslu článků 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2000/35/ES ze dne 29. června 2000, o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích.

Odvolací soud neshledal opodstatněnými námitky odvolatelů ohledně náhradově nákladových výroků. Plně se ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně a odkazuje na ně. Ani odvolací soud neshledal, že by v daném konkrétním případě bylo na místě při rozhodování o nákladech řízení postupovat podle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. a přiznat žalobcům, kteří měli ve věci částečný úspěch plnou náhradu nákladů řízení. Ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. je výjimkou ze zásad pro rozhodování o nákladech řízení při částečném úspěchu ve věci, jak jsou uvedeny v § 142 odst. 2 o.s.ř., a jeho aplikace je nepochybně namístě v případech nároků na náhradu škody na zdraví, tedy nároku na náhradu za bolest a za ztížení společenského uplatnění, nikoli obecně v případě nároku na dorovnání akcionářům, byť menšinovým. Předmětem řízení v dané věci bylo posouzení, zda kompenzace poskytnutá hlavním akcionářem coby nástupnickou společností zaniklého emitenta akcií, byla či nebyla slovy zákona přiměřená, nikoli, jak uvádí odvolatelé „bránění se násilnému odnětí jejich podílu na podnikání“.

Ze všech výše uvedených důvodů odvolací soud napadené rozhodnutí soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. potvrdil v zamítavém výroku I., v přisuzujícím výroku II. vyjma počátku úročení přisouzeného dorovnání, který změnil jak shora uvedeno. Dále odvolací soud potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně ve výrocích III. a IV. o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky, který má oporu v § 142 odst. 2 o.s.ř., a to ve formulačně správném znění u výroku IV. jak shora uvedeno, a výrok V. o nákladech řízení státu, který je v souladu s § 148 odst. 1 o.s.ř.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a 149 odst. 1 o.s.ř. Ve věci dorovnání nebyl úspěšný žádný z odvolatelů. Ve věci požadovaného určení vypořádání byla úspěšná žalovaná a neúspěšní žalobci byli proto zavázáni zaplatit žalované náhradu nákladů řízení, sestávající z paušální odměny za právní zastoupení podle § 7 písm. g) a 18 odst. 1 vyhl. č. 484/2000 Sb. ve výši 50% z 15 000,- Kč, 1 paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč dle § 13 vyhl. č. 177/1996 Sb. a náhrady za 20% daň z přidané hodnoty ve výši 1 560,- Kč, celkem 9 360,- Kč.

P o u č e n í : Proti měnící části výroku I. tohoto usnesení lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení usnesení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v Praze. Proti potvrzující části výroku I. není dovolání přípustné, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení usnesení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v Praze, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Nesplní-li povinný, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Praze dne 19. října 2010

JUDr. Jaroslava V l č o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
J. Demešová